

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben: Egész évre . . . 12.- kor. Félévre . . . . . 6.- kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre: Egész vve . . . 18.- kor. Félévre . . . . . 9.- kor. Egyes szám ára 6 fillér.

Felolós szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.
Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal,
Darabos-utca 7. szám alatt.
: : Telefon 412. szám. : :

Március 15.

Irta: dr Kertész István.

Nem suhanhat el fejjünk felett e nap, hogy babért ne helyezzünk az emlékezet kövére.

Ez az az örök forrás, melyhez vissza-vissza térünk.

Egy esztendő durva érdek harca, köznapit túlekedése után egy nemzet lelke nyerhet enyhülést és új lendületet e forrás tövében.

Egy században nem két fel még nap olyan tiszta, olyan égi fénynyel, mint 1848 március 15-ikén.

Maga volt az a márciusi ifjuság nagy jövőt, nemzeti újkorot ígérő lelke — — — Vágya, reménysege — és első diadala.

Pesten született meg a Nemzeti Dal, a magyar nemzet kívánalmainak 12 pontja, Pesten lett szabad a sajtó, Táncsics Mihály, Pesten lett urrá a szabad polgárság, az idegen zsarnokság szolgái felett, Pesten vivatott ki a vérengzői boldog szabadság — de mozgó erőt az egész magyar nemzet géniuszának küldöttel voltak.

Kossuth Lajos szelleme hatotta át az embereket, Petőfi és Jókai emelkedtek elől a dicsőség útján.

Nagyjaink ott beragyogták az egész világot, és ők ma is léő alakjai a világszellemnek.

Mi lehetett nekik március 15!?

Mit ehetett nekünk e nap örökké ragyogó tetteivel?!

— — — A japán, mikor a cseresznyefával díszes berekbe akar lépni, leveti saruját és szent hittel s megadó szelid léptekkel megy a mosolygó Buddha-isten elé. És ha a viztükre — a cseresznyefa, száz meg száz virág, ha Buddha mosolyog — a szent hittel megáldott japánra mosolyog az egész élet.

Nekünk is megvan a mi hitünk. — De a mi ércszobraink lelkesítő, hívó, hadüzenő, rohanós alakok.

Március 15-ikében összeolvad az egész szabadságharc emlékezete. A végzete lett ennek a napnak, hogy örömmünk és panaszunk egyesül benne.

Egy másik ércszobrunk van még március 15-ikére: gróf Széchenyi István — — — Mintha a legnagyobb élő mester, Rodin magába tört gondolkozója elé járulnánk — vezeteln.

1848—49 egész történetünk közepéből, ezer évünk közepéből való. — Oly közel vagyunk önfajunkhoz.

Félrevezetve a köznapit élet futó hangulatait, kishitűséget és a felületet megalkuvásokat: érezzük, hogy e nap gyökerestől él szívünkben.

És a megtisztult honfiai érzélem egy hangjára megértjük, hogy oly nagyszerű volt ama kor, mint egy üstökös futása a sötét éjszakában —: hamar véget kellett érnie.

Amióta Kossuth Lajos, Petőfi, Jókai és a névtelenek tettei beirattak a világtörténelembe, azótaé l a mi igaz nemzeti pártunk: a 48-as párt.

A 48-as párt élteti azóta a nemzeti felébredés nagyszerű törekvéseit.

A nemzeti küzdelem folytatása van reá bizva.

Ki ne hinné azt, hogy az immár évtizedek óta folytatott szívós küzdelemnek végre sikere nem lenne!?

Az erély egyre nagyobbodik, a rugók egyre acélosodnak, a torlaszokhoz mind közelebb és közelebb jutunk.

Ugy érezzük, hogy a helyzet e fokozódásában talán holtpontra jutottunk: olyan pontra, amelyről már csak restorésével juthatunk tovább. Egy ponthoz, amelyen törésre, ugrásra — egy öntudatos, döntő lépésre kerül a sor.

Örök forrásunkhoz kell visszatérnünk!

A vérengzői béldog szabadság nagy napja emlékeztessen bennünket: válaszfalakat kell lerombolni, a kizártakat be kell fogadni az alkotmány sáncaiba, — — — összefogva, összetartva kell a torlaszokon hatalmas rést törnünk.

Március idusán.

Debreczen ünnepe.

A lenge márciusi szellő szárnyaira kapja a magyar szabadság háromszínű trikolorját. — Minden embernek a szíve megtelik csodálatos érzéssel, szabadságvágygyal, s buzgó márt mond a magyarok Istenéhez e nagy napért és annak hőse ért...

Téli álmából ébred a természet. A fák kopasz ágain kipattanak a rügyek, a kertekben, kint a mezőkön zöldül már a pászit. A márciusi napsugárba, a madárdaiba elmélyedt szív és lélek is megtelik valami csodálatos, földöntúli ihlettel. Csapongva szálldos, mint a szabad madár. A magának képzeli a földtől az égig mindent. Szabadnak érzi magát, szabadnak képzeli embertársát.

Hatvannégy évvel ezelőtt seregek állottak elő a föld alól Kossuth lángszavára. Ma tüntető, végtelen emberáradat szenteli ünneppé az évfordulót. Szemei az ég felé néznek, olyan vezetőként esd, mint amilyenek azok a dicsőök voltak... Szívében újra buzog az az akarat, ez a szent akaratot elhatározással kellene csak fejleszteni s akkor újra lenne egy új március idusa.

Fél kell ébrednie minden léleknek téli álmából. A nemzeti história fáján is kipattantak az első rügyek, amelyeket az októberi hűvös fuvalom egykor elsorvasztott. A léleknek szabadulnia kell az októberi vész kísértő szellemétől. Új erőt, hitet meríteni, bizni egy jobb korban s kitüzdeni a teljes szabadságért.

Ma délelőtt minden templomban ünnepi istentisztelet lesz. A hivatalos istentisztelet reggel hét órakor a Nagytemplomban tartják meg s részl vesz azon a városi hatóság, a függetlenségi párt, több középiskola és az akadémiái ifjuság dísz-zászló alatt.

Ferenczy Gyula dr. akadémiái igazgató az akadémiái ifjusághoz a tegnapi nap a következő felhívást bocsátotta ki:

Felhívás.

Holnap lesz az 1848. évi márciusi nagy napok eseményeinek hatvannegyedik évfordulója.

A debreczeni kollégiumban a régi hagyományához híven e nagy napon főiskolai tanárok és tanulók, mindannyian ünnepet ülünk.

Ünnepeljük a nagy tavaszt, amely már egyszer eljött ez időben, de amely éppen úgy, mint a természetben, újra, meg újra ismétlődésre vár.

Hálás, szívvel emlékezünk a nagyokró, a kiket egykor a nemzetnek adott a nép szerelme, de busan látjuk, hogy nem léptek nagyok az ő nyomukba, hogy a megkezdett nemzetszabadsági nagy munkát megismételnék, tovább folytatnák és végrehajtanák.

Mert ismét jogtalan és jobbágy lett a nép. Nincs földje a parasztnak, nincs előmenetele az iparnak, kereskedelmnek s nincs méltó bére a tehetségnek, nincs szabadsága és függetlensége az országnak.

Mind ezek a javak csak a legnagyobb erőfeszítés és áldozat árán szereshetők meg, de azután is a legnagyobb és legállandóbb küzdelemmel lehet azokat megtartani.

Erre a küzdelemre acélozza meg az ifjuság a maga erejét, erre szerezze meg az ihletet a holnapi ünnepen. Menjen el a templomba és emelje föl szívetét ott a szabadság és népek nagy Istenéhez. Vegyen részt a díszgyűléseken. Fogjon kezét a polgársággal a nagy tüntető felvonuláson. Ünnepelje a múlt nagy emlékeit s a jövőre vegyen lelket.

Debreczen, 1912. március 14.

Ferenczy Gyula dr.
akad. igazgató.

A főiskolai ifjuság a polgársághoz a következő felhívást intézi a mai ünnepekre vonatkozólag:

Debreczen polgársága!

Hatvannégy esztendővel ezelőtt fényes, ragyogó napot jegyzett fel a történelem muzzája ragyogó táblájára. Szomorú, esős nap volt és nekünk mégis fényes, mégis ragyogott, mint a napsugaras nyári nap: március 15-ike. Hogy mit jelent ez a nap a magyar történelemben, mindnyáján tudjuk. Az elnyomott, rabigába tört rabszolganép egetverő kiáltása volt ez, melyre megrendült a felfuvalkodott zsarnokságnak amugy is incgó trónja. Polgárok! Amíg ki nem halt szíve tekből a szabadságszeretet, míg rabszolgaságba süllyedve le nem mondtunk legfőbb polgárjogunkról, az egyenlőségről, míg meg nem szüntünk egymást testvéri szeretettel és ezt a drága közös anyát, édes hazánkat utolsó csepp vérünkig rájongó imádattal szeretni: addig ez a nap mindig legnagyobb nemzeti ünnepe lesz a magyaroknak. Évtizedes hagyományok a református főiskola telkes ifjuságára s főképen a Főiskolai Magyar Irodalmi Önképző társaságra bizzák azt

a magasztos feladatot, hogy midőn ez a nagy hátránnap közeledik, intő szózáttal figyelmeztesse és ünnepre hívja a honfiakat és honleányokat. Ünnepre, lelkes ünnepre hívunk tehát benneteket. Jertek el mindnyájan s lelkesedésetekkel fokozzátok a miénket, hogy a multnak áldozva, erőt merítsünk a jövőben megharcolandó nagy harc-hoz is.

Ünnepségünk műsora a következő:

Gyülekezés három negyed 2 és 2 óra között a főiskola udvarán.

I. Délután 2 órakor a Petőfi-szobornél:

1. Talpra magyar! Éneklé a Petőfi-dalkör.

2. Emlékbeszéd. Tartja Kovács Elemér jogh., a F. M. I. T. elnöke.

3. Nemzeti dal. Irta Petőfi Sándor. Szaválja Dankó Sándor hittanhallgató.

4. A Petőfi-szobrot megkoszorozza dr. Hódy Béla, a Petőfi-dalkör ügyésze.

5. Óseink emléke. Huber Károlytól. Előadja a Petőfi-dalkör.

II. Utána a főiskola udvarán.

1. Himnusz. Éneklé a főiskolai énekkar.

2. Emlékbeszéd. Tartja Dancsházy Sándor hittanhallgató.

3. Alkalmi szavala. Előadja Gönczy Sándor hittanhallgató.

4. Talpra magyar! Előadja a főiskolai énekkar.

III. Végül a városháza előtt.

1. Alkalmi dal, Hubertől, éneklé a Kossuth-dalkör.

2. Emlékbeszéd. Tartja Guigas Imre joghallgató.

3. Alkalmi szavala. Előadja Németh Károly hittanhallgató.

4. Szózat. Éneklé a közönség.

A Petőfi-dalkör az Arany Bika szálloda dísztermében a március 15-iki alap javára hazafias zártkörű ünnepi estélyt tart. Az estély kezdete 8 órakor. Az estély műsora:

1. Rákóczi-induló. Nyitány. Rác Károly és fia zenekara által.

2. Elnöki ünnepi megnyitó. Tartja Szávay Gyula elnök, a Petőfi- és Kisfaludy-társaság rendező tagja.

3. Óseink emléke, Huber Károlytól, éneklé a dalkör.

4. Gordonka-szóló. Játssa Warin Ferencz, zongorán kíséri Füredi Samu, a debreczeni Zenede tanára.

5. Dalcsokor, éneklé a dalkör.

6. Kurucz nóták, tárogatón előadja: Perczel Miklós.

Basszus-szóló, éneklé Szóke István, a Petőfi-dalkör tagja, zongora-kísérettel.

8. Magyar tánc, magánjelenet. Rác Károly és fia zenekara kísérettel előadja: Vass Jolán urleány.

9. Nemzeti zászló, Huber Károlytól, éneklé a dalkör.

Műsor után a díszteremben társasvacsora lesz. A társasvacsora után reggelig tartó tánc következik.

A debreczeni református főgimnázium március 15-én délelőtt fél tizenegy órakor a főiskola dísztermében hazafias ünnepélyt rendez a következő műsorról:

1. Dalok a szabadságharc korából. Vegyeskarra átírta Mácsay Sándor. Előadja a főgimnáziumi énekkar.

2. Nemzeti dal. Szaválja Walent Lajos VIII o. tanuló.

3. Egyveleg Doppler «Ilka» című dalművéből. Előadja a főgimnáziumi zenekar.

4. Ünnepi beszéd. Mondja dr. Szabó Márton főgimnáziumi tanár.

5. Dalok a szabadságharc korából. Zenekarra átírta Mácsay Sándor. Előadja a főgimnáziumi zenekar.

6. A vén zászlótartó. Irta Petőfi Sándor. Szaválja Bézi István VIII. o. tanuló.

7. Darrjanich-induló. Zenekarra átírta Mácsay Sándor. Előadja a főgimn. zenekar.

A debreczeni főreálskola «Petőfi»-önképző-köre az ifj. zenekör közreműködésével az 1848. évi március 15-ike emlékét megújító ünnepélyt tart az intézet tornatermében a következő műsorról:

1. Himnusz. Előadja az ifjúsági énekkar.

2. Megnyitó. Mondja dr. Kardos Albert, az önképző kör vezető tanára.

3. Talpra magyar! Irta Radó Antal, szaválja Harstein István VI. o. tanuló.

4. Nemzeti dal, Petőfi-Hubay. Előadja a zenekar kísérettel az ifjúsági énekkar.

5. Ünnepi beszéd. Tartja Fejes Gyula VIII. o. tanuló, az önképző-kör elnöke.

6. Losonczi viadalából. Egyveleg, előadja az ifjúsági zenekar.

7. Kossuth bucsuja. Toborzó. Harmónium kísérettel éneklé Gyarmathy Miklós VII. o. tanuló.

8. A szabadságharc hősei. Irta és felolvassa Mihály Gyula VII. o. tanuló.

9. Primula veris. Előadja az ifjúsági énekkar.

10. A magyar ifjakhoz, csatadal. Irta Petőfi, szaválja Markovits Sándor VII. o. tanuló.

11. Szózat, éneklé az ifjúság.

Az ünnepély d. e. 10 órakor lesz. Vendégeket szívesen lát a rendezőség.

A debreczeni kegyes tanítórend róm. kath. főgimnázium önképző-köre f. március hó 15-én, délelőtt tíz órakor az intézet dísztermében hazafias ünnepélyt tart. A műsor a következő:

1. Erkel: Bevonulási induló Hungadi Lászlóól. Előadja a főgimn. zenekar.

2. Talpra magyar! Radó Antaltól. Szaválja Békés István II. A) oszt. tanuló.

3. Eötvös—Beleznay: Bucsu. Előadja a főgimn. énekkar.

4. Ünnepi beszéd. Mondja Bornemissza Géza VII. o. sz. tanuló.

5. Farkas—Lányi: Fábrián, Rákóczi hadnagya, melodráma, zenekar kísérettel szaválja Kovácsy Miklós VIII. oszt. tanuló.

Végül az V. László király c. drámát adják elő.

A Debreczeni Felső Kereskedelmi Iskola ifjúsága március 15-én a nagy márciusi napok emlékére ünnepélyt rendez az intézet tornatermében a következő műsorról:

1. Talpra magyar! Hubaytól. Előadja az énekkar.

2. Ünnepi beszéd. Tartja Lajosi Géza tanár.

3. Brück: Faire les vendanges. Zongorán előadják Leskó Jolán alsó osztályú és Keiner József felső osztályú tanulók.

4. Március 15., Szávay Gyulától. Szaválja Söldes Malvin felső osztályú tanuló.

5. Március 15. Irta és felolvassa Papolczy Margit felső osztályú tanuló, a női felső kereskedelmi iskola önképző körének elnöke.

6. Népdalok. Előadja az énekkar.

7. Édesapám, Szabolcska Mihálytól. Szaválja Márton Sándor felső osztályú tanuló.

8. Alard, Faust, Balogh Géza középső osztályú tanuló zongorakísérete mellett hegedűn előadja Balogh László felső osztályú tanuló.

9. Nemzeti zászló, Hubaytól. Előadja a női énekkar.

10. Rákóczi-induló. Előadja a zenekar.

Az ünnepély kezdete pontban fél 10 órakor.

Március 15. a ref. tanítóképzőben. A ref. tanítóképzőnek lelkes ifjúsága az idén is egy szépen összeállított műsor keretében ünnepeli meg március idusát. Az ünnepélyt mely délután fél 5 órakor kezdődik a főiskola dísztermében, néhlány kurucdal előadása után Nagy Vilmos tanár

ETUSKA MESÉJE.

Irta: Zsedényi Béla.

Hideg ősz inap volt, pattogva égett a száraz rőzse a nagy kandallónak füstös mélyében. Vigan táncolt a láng s anint tüzes karjai közé ölelte azt a sok száraz ágat, valami óyaszféle jutott az eszembe, mintha abban a tüzes lángban valami olyan mesebeli tündér lenne, aki olyan nagyon szép meséket szokott mondani a kis gyerekeknek, aki eljön a havas téli esteiken, őszi délutánokon, belopódzik a tűz lángkarjai közé s onnan sugja azokat a szép meséket a dajkák füleibe s az öreg nagyapóknak, hogy a kis unokáknak elbeszéljék.

Ha meggyul a tűz a kandallóban, ha pattogva ég a száraz rőzse benne s odaülünk elébe, kinek nem jutnának eszébe a gyermekmesék, amelyek úgy belevésődnek az ember szívébe, hogy néhanapján sírni is szokott. És a pattogó rőzse jó barátunk, el-elméséget néha a mi életünkben, eszünkbe hozza újra azokat a szép meséket, amíg a tűz nevető kis lundére játsza kergetődzik a lángokkal a kormos kandallóban.

Még délután volt, amikor a szedőleánykák dalától volt hangos a nagy hegy s felhatalzott a hegy oldalára a válogató nénik csacska pletykája. A szedő leányok sorai lassan vonulnak tova. Mindegyik hajta szaporán a maga sorát.

A borzas haju Annus a kockás kis kötővel vezet legelőt, az ő sora adja a legszaporábban és mégis ő az első. Diadalmas arccal néz vissza a többiekre; hadd tudja meg az egész csa-

pat, hogy az Annus az első, már nem kell neki segíteni! A másik soron egy öreg néni ke camnóg. Kezében reszkette áll az oló. Füttyörszve megy el mellette a fehér darutólas puttonos legény, arra sem tartja érdemesnek, hogy megálljon mellette.

Csendesen ögylgeltek ott a sorok között, csak itt-ott áilva meg az öreg Péter bácsival, aki az elhagyott szemeket keresgeti, de csak úgy félvállról beszélék vele, tán azt sem tudom, hogy mit, csak úgy immel-ámmal felelgetek az öreg kíváncsi kérdezgetéseire.

Egyszerre csak elém toppan újra, megfogja a kabátom ujját s megszólal az ő fontoskodó hangján:

— Nagysás urfi, tesszen csak idegyünni egy szóra!

— Na mi az ujság megint? — kérdém az öregtől.

— Hát csak annyi volna kérem — felelt vissza az öreg — hogy megmondtam a szomszédék Etusának, tetszik tudni már na, annak a Hajdunak a lánya... Kon.ámasszony, jobban vigyázzék a fűrtökre, na nézzünk csak oda, ott hagyott megint egy szép nyagot. Ejnye, ejnye, hogy a jó Isten tenné el ezt a sok pletykázó asszonynepet. Hát hogy is mondtam, igaz, a hegy elgyütt osztég, mert tesszen tudni furcsa leány ez az Eta, sok helyen megfordult, járt az már Amerikában is, osztég gondultam, hogy megmutatom már a nagyságos urfiának.

— Na jól van Péter bá, jól tette. Na hadd lássuk, hol van az az amerikai leányzó itt a szedők között, arra már én is kíváncsi vagyok.

Megindul az öreg fel a sorok között, aztán megáll az egyik tőkénél s rámutat egy barnaruhás, babos kötös kis leányra:

— Ez az nagysás urfi. Gyere csak Etuskám, gyere csak ide kis leányom — kiált oda a leányra ki épen egy dusan megrakott tőkéhez akart lehajolni. Amint meghallja az öreg kiáltását, felugrik szaporán a zöld tőke meőlő, megigazítja piros kis kendőjét, mely félre csuszott szép barna hajáról s egy dus muskatály fűrtől pattogatva le olójával a száraz szemeket, áll elének. Kiváncsian mered rá a szemem, tekintetem reávetődik karcsu alakjára, szép kék szemébe, érdekes arcára, szinte még a köszön-tését is elfelejttem viszonzni, mélyel elébünk lépett.

— Jere csak, jere csak Etuskám, kis leányom, megakartalak téged mutatni a nagyságos urfiának, — szólal meg újra az öreg, aztán mint aki dolgát rendesen elvégezte, csendesesen tova bal-lag s már a harmadik sorból hangzik iréfás pircngatása:

— Julcsa lelkem no megint elhagytál, úgy vigyázz magadra, hogy hátra kötöm a sarkad!

És én még ott maradtam a szőlőtőke mellett, a karóra támaszkodva, a csinos amerikai leánnyal szemben. A szemem még talán a piros kis kendő alól kikandikáló barna hajfűrtől pi-hent s nem is tudom hogy, olyan különösen elfogódottan éreztem magamat ezzel a kis világgárt szedőleánnyal szemben. Aig találtam szavakat, hogy egy néhány kérdést intézzek hozzá, amelyre szép tiszta, édes csengő hangon válaszolt.

— Aztán mondja csak Etuka — kérdém tőle, kis leány lehetett maga, amikor éiment hazulról olyan messzi utra.

— Hát bizony még csak 14 éves voltam, de azért nem volt olyan nagyon régen — felelte

ur beszéde nyitja meg. Ezt követi T. Kiss Lajos honvéd életből vett elbeszélése, majd Tóth Sándor d. elő egy melodramát Horváth Béla zongora és a Csokonai énekharos kísérete mellett. Ezután az ifjúsági zenekar játszik magyar nótákat Dávid Imre vezetésével. Végül Látóssy Béla magánjelenete után a zenekar rekeszti be az ünnepélyt Müller: Kossuth indulójával. Az előre is élvezetesnek ígérkező ünnepély iránt széles körben nagy érdeklődés mutatkozik. Hiszen meg is érdemlik derék tanítójelöltjeink — kik minden modern eszme iránt lelkesednek, — hogy törekvéseiket méltóképpen honorálják. Helyárok: ülőhely 60 fillér, áóhey 20 fiér.

Ki lehet Gergely Antal utóda?

Mindenki, csak szabadkőműves nem.

Nevelésgelesen naiv egy határozatot hozott a mezőtúri református egyház presbiteriuma. — Kimondotta ugyanis, — hogy Gergely Antalnak utódjául csakis olyan papot válassz meg, aki kinyilatkoztatja, hogy nem szabadkőműves.

A felvilágosult reformátussághoz éppen nem illik ez a mezőtúri presbiteri határozat. A református egyházat mindig a korszellemmel együtt haladók hitének nevezték és most ez a határozat azt bizonyítja, hogy vannak olyanok, akik a református egyházat folytonos reformálásában meg akarják állítani, tekintélyét lesüllyeszteni.

A református papok közül nemcsak a mostani, de már a régebbi időkben is többen voltak tagjai a szabadkőműves páholyoknak. Ezekről a páholyokról pedig mesés legendákat szőnek az igazhívő lelkék. Ráfognak mindent, amit valakire csak ráfogni lehet. Istentelenséget, erkölcsatlenséget, de nem tudják a szerencsétlen lelkék, hogy ha valami jótékony célra magát megnevezni nem akaró adományozó hatalmasabb összeget küld, hogy ez nem más, mint a szabadkőművespáholy. Ezeknek az egyeteknek miniszterileg megerősített alapszabályaik vannak s már ez a körülmény eleve kizár minden sérelmet a vallás ellen. Egyik alapszabály-pont pedig éppen a vallásosságot köti tagjainak a szívére. A szegedi páholyoknak még védszentje is van.

A mezőtúri református presbiterium pedig egészen a Katholikus Népszövetség útján indult el. Neki bizonyíték kell arra nézve, hogy leendő papja nem szabadkőműves. Lehet, hogy a

pályázók egyike sem lesz szabadkőműves, de mint papválasztási kuriozumot jegyezzük fel.

Dicséret illeti a mezőtúri egyház egyik lelkészét, Könyv Gábort, ki mindent elkövetett a határozat meghozatala ellen.

A mezőtúriak pedig nyugodtak lehetnek. — Nem lesz szabadkőműves papuk. — Mindhiába azonban minden. Olyan papot, mint aminő Antal pap volt, nem fognak találhatni.

Március 15.

Debrecen, március 14.

Hatvannégy év után, a mai nappal ismét eljött az alkalom arra, hogy a magyar nemzet szíve szerint ünnepeljen.

Ünnepel is szerte e hazában, e hazának minden elrejtett zugában, ahol magyarul beszélnek és magyarul éreznek. Ünnepet ül a nemzet, igazi ünnepet. Semmit sem törődve azokkal a fásult lelkű cinikus alakokkal, akik ilyenkor gunnyal illetik az ünnepi szónokokat s magát az ünnepet.

A magyar nemzetnek erre az ünnepre nagy szüksége van. Ebből merít hitet a nemzet erejére, jövőre nézve. Ez kápolja és nem engedi kialudni az igazi hazafiság Veszta-tűzét.

Sokan azt mondják, hogy százszor elcsépelet dolgokat kár minduntalan hangoztatni. Akik ezt mondják, nem lehetnek jó hazafiak s különben sincs igazságuk. A templomokban hány-szor elhangzott már az «Ur imádsága és a «Te benned bízunk» szolozsmája és mégis újra meg újra, ugyyszólván naponként elhangzik az.

A Hymnust és a Szózatot — sajnos — sokkal kevesebb alkalommal halljuk, mégis megtörténik itt-ott, hogy ha nem kifejezetten nemzeti ünnep alkalmával, hanem például valamegyik helyi nagyság tiszteletére rendezett banketten e szép és magasztos, mindig gyönyörködtető hazafias dalok valamelyikét rá találják zendeni, feszengve kényelmetlenül néznek tisztelt nagyjaink székeiken s egyike-másika arcintorgatással, ajkbiggyesztéssel és oly lomtlán emelkedik el ülőhelyéről, mintha hévvel emelnék. S végén még meg is mondja, hogy ez neki nem tetszik.

olyan hamar. Hiába volt nekem olyan jó dolgom odakint, mégis csak hazajöttem szüleimhez, ahol mindenki ismer s no meg a Józsi is itt lesz.

Nem irtam semmit, hogy haza jövök, nem irtam semmit, hogy meg fogok érkezni, csak úgy jöttem hivatlanul, váratlanul. Vasárnap délután volt, mikor végig jöttem a nagy utcán, hogy hazanézjek, hát látom, hogy lakodalom jön velem szembe: a Józsi lakodalma.

Alig tudtam haza menni, tán nem is köszöntem az édes apámnak s az édes anyámat sem; csókoltam meg. Leborultam az asztalra. — Sirtam, nagyon sokáig sirtam, csak másnap tudtam meg, hogy gazdag leány a menyasszonya, sokkal gazdagabb nálam, azért hagyott el Józsi s talán azt a másikat nem is szerette sohasem...

Lassan, csendesesen mondta el ezeket a szavakat, aztán lehajolt, oda a szőkelevelek közé s mikor felkelő nnan, kissé pirosabb lett a szeme s kis fehér zsebkendőjét összeszorítva tartotta kezében.

A pletykás Sári néni pedig, akire az előbb úgy rápirított, közelebb lépett egy sorsal, megállott mellette s vigasztalni kezdte:

— Ne sirj édes hugám, ugye megint az a Józsi jutott az eszedbe, hallottam: félüvelel, hogy róla beszéltél, de látod, nem: pletykálja el ezt a te Sári nénéd!

— Na ne sirj édes Etukám, úgy fog az a betyár is járni, mint a szomszéd szőlőből a Helén kisasszony, neki sem kellett a Kárlay tekintetes ur szép Pista fia, pedig az legény ám: a talpán s osztán tán a csillagok az égen, meg a Károly öcsém Bodri kutyája a tanui, hány-szor járkáltak esténként, hány-szor suttogtak, hogy

Ez a nemtörődömség, ez a fitymálás lassankint oda vezetett, hogy egyesek még a Március 15. megünneplését is gunnyal illetik és teljesen feleslegesnek tartják. ePrsze meg sem jelennek ők, a nagyok, a hatalmasok a nemzet ez egyetlen igazi nagy ünnepén, ellenben el nem marad-rának a Bécsben fogant április 11-ről.

No de nem is a megkérgesedett szívű, csököngyös lelkű, anyagi javakban duskáló levénűt podagrás notábelekekért van ez az ünnep, hanem magáért a magyar népért, annak az örök-ké fiatal, a hazáért lángolni tudó nagy szívéért.

Ünnepeljünk tehát odaadó lelkesedéssel ezen a szent, nagy napon. Emlékezzünk régiekről. Jusson eszünkbe, hogy hatvannégy évvel ezelőtt voltak nagyhitű vasakaratu, lángszavú férfiak, akik önzelemlő, csupán a haza nagyságáért, szabadságáért, függetlenségéért, a nemzet boldogulásáért, a nép minden rétegének javáért bontották zászlót s akik e zászló alatt megmaradtak, azt cserben nem hagyták, sőt az egész világ bámulatára magasan lobogtatták mind addig, míg a zsarnokok pokoli szövetsége s az ellenünk esküdött balsors ki nem csavarta azt kezükből. Emlékezzünk meg magáról a népről is, a rról a népről, amely 64 évvel ezelőtt ezer-nyi vész és vihar között sem hagyta el vezéréit, hanem kitartott mellettük az utolsó ágyu tüzének felvillanásáig, sőt azontul is, akkor is, mikor a hóhér pribékjei kifáradtak az igaz hazafiak lemészárlásában. Emlékezzünk meg arról a népről, mely az elnyomatás szörnyű napjaiban is megtartotta hitét, multjához, szent hagyományaihoz, sárba tiport jogaihoz való törhetetlen ragaszkodását, arról a népről, amely hosszan tartott gyötrelmének enyhültével újra azt dörögte zsarnokainak fülébe: adjátok vissza eirabolt jogainkat!

És megemlékezzünk ama nagy idők nagy alakjairól s kitaró népről, kapcsoljuk a multba a jelent, mutassuk meg, bizonyítsuk be, hogy a nép most is el van nyomva, most is jogokért kiált; bátran kiáltuk világgá, hogy a népnak most is vannak zsarnokai, mutassuk meg a jogtalan, a kiuzsorázott, üldözött, nemzeti ön-érzetében megalázott népnak azt az utat, ame-

senki se hallja ott a Bodrog partján. Ugy volt a bizony, aztán meg elhozták azt a kikent, kinyait nyápic gazembert azon a pőfékelő angol nrasimán, s elvitték vele a kisasszonyt is, mert hát több pénze volt, mint a tekintetes Pista urfinak. Ösztég mégis megbüntette az Isten, haza jött, ott hagyta az urát. Ne sirj édes hugám, úgy fog a Józsi is járni, jusson eszedbe, mit mondott a te Sári nénéd, mert hát nagyon szerettek Etuskám édes!

A lengedező szelő pedig ezaiatt felszéri-totta a kis pirosságot a világgjárt leányka szép kék szeméiből s vígan szedegette tovább a dus fűrtöket a kis kerek cserpákba, pajkosan dugva vissza a kis piros kendő mögé az előkandikáló barna hajtekercset. A többiek már jó messze jártak, tán már ki is hajtották a sorukat. A puttonosok vidáman fűtyörészve mentek le a hegyről a válogatókhoz s felhangzik újra az öreg Péter bá tréfás zsörtölődése:

— Ejnye Julcsa lányom, no megint elhagytál. Ugy vigyázz magadra, hogy hátra kötöm a sarkad!

A hegyen már rég elhangzott a szedőleánykák vidám éneke, a Péter bá hangos zsörtölődése, a válogatónál nincsen senki sem. Csak a messzi távolból hallatszik a hegyi pásztor ostorának éles csattogása. A száraz rözse pattogva ég az öreg kandallóban. A kis lángtündér pedig tovább mesél, a szép Pista urfiról, a Helén kisasszonyról. Az Etuka szomorú regényéről, a kis szedőleánykáról... Az abiak alatt és a nagy kandallóban csendesesen sir a szél...

pajkoskodva vissza — még csak négy éve annak és csak a nyár derekán jöttem vissza.

— Na négy év nem olyan nagyon sok, az igaz s éppen magának, ha még olyan nagyon fiatal. De miért is jött vissza olyan hamar? Ugye mégis csak a legjobb itthon — folytat-tam tovább a kérdészködést, mert szép, csengő, értelmes hangja, nyugtán, karcsu alakja s talán az a ki-kandikáló barna kis fűrt is felkelet-ték érdeklődésemet.

Hát biz hosszú sora van annak, nem is mondom azt el itt, mert bizony kikapok a Péter bácsitól. Jézus Istenem! az Annus már milyen elől van s a többiek is, csak én maradtam hátra. Hanem mondok valamit, tessék oda jönni az én soromhoz, aztán majd elmondom talán, de aztán Sári néni — fordult oda a kis piros kendős két szaporanyelvű öreg asz-szonysághoz, kik fejüket összedugva suttogtak valamit, néha-néha felénk pislantgatva, — azt előre megmondom maguknak, ha megint eljár a szájuk, Isten bizony megmondom a Sándor bácsinak, hogy maga forrázta le a multkor a sárga kutyáját.

Lehajolt aztán a zöld tőke mellé, csinos ujjai szaporán vagdosván az ollóval a fűrtöket a kis kerek cserpákba s elkezdte mesélni az ő amerikai útját s szomorú hazatértét.

— Ugy volt az tetszik tudni, — folytatta elbeszélését, mikor már elmesélte, hogyan ment sora a tengeren túl — szerettük egymást mi ketten én meg a Berkes Józsi, tessék csak odanézni, annak a nagybajuszos ósz embernek az unokája. Sirtunk, mikor elváltunk, ő irt nekem mindig. Sohasem irta, hogy elvesz feleségül, de azért én szerettem s tudtam, hogy ő is szeriettem még akkor. Azt hittem, nem felejt el

Igen haladva célját elérheti. Hangoztassuk ezen az ünnepen sokkal inkább, mint egyébkor, hogy a népnek most is vannak önzelen, kitartó, meg nem látorítható vezérei, barátai, akik után indulva a rablanc lehull a kezekről s a jogok előttünk fognak heverni, csak le kell nyulni értük.

Ünnepeljünk tehát büszkén, bátran, lelkesen; szívünk fölött kókdával, szívünkben a hazaszeretetet söha ki nem alvó lángjával, ajkunkon dallal, lelkünkben a szabadság, egyenlőség, testvériség nagy gondolatával és ezek megvalósításának erős akaratával!

Simon István.

A dorogi püspökség.

Hajdúvármegye rendkívüli közgyűlése.

Baltazár Dezső a magyarságért.

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsági közgyűlésének felemelő jelenete volt ma: Baltazár Dezső indítványára az egész közgyűlés sakra szállt a hajdudorogi gör. kath. magyari püspökség felállítására érdekében.

Hajdúvármegye közgyűlése határozati javaslatot hozott, amely szerint a dorogiai érdekekben felir a kormányhoz.

Nagyjelentőségű ez a határozat. Érdekes körülmények közt jött létre. Dr Baltazár Dezső a református püspök volt az indítványozó, aki gyönyörű beszédben körvonalazta azokat a nagy nemzeti szempontokat, amelyek szükségessé teszik a magyar nyelvű gör. kath. püspökség Dorogon való felállítását.

A vármegyei állandó választmányának előterjesztése kapcsán dr Baltazár Dezső teremtette meg ezt a határozatot. Az állandó választmány ugyanis a javaslatot terjesztette elő a közgyűlésnek, miszerint járuljanak hozzá Hajdudorog azon határozatához, amellyel az ott felállítandó gör. kath. püspökség céljára anyagi áldozatokat hoznak.

BALTAZÁR DEZSŐ püspök: Különösnek látszik talán, hogy én a református püspök olyan dologhoz szólok hozzá — amely egy idegen egyház belügye. Különösnek azonban ezt csak azok találhatják, akik nem gondolják meg, — hogy a vallásosság mit sem ér nemzeti tartalom nélkül.

Felemelem a szavamat ebben az ügyben, mert a magyar gör. kath. püspökség felállítása az egész magyarság elsőrendű érdeke. Rómában éppen most folyik az intrika ez ellen. De az intrika tulajdonképpen a magyarság ellen szól a vallás leplebe burkolozva.

Igen, a dorogi gör. kath. püspökség felállítása a magyarság érdeke: és nekem, a református püspöknek is cselekednem és imádkoznom kell ezért a nagy cél megvalósulásáért, ez nem csak jogom, hanem kötelességem.

Nem tudok megfelelő kifejezést találni annak az állapotnak a megbélyegzésére, hogy itt Magyarországon szabadon imádkozhat mindenki latinul, oroszul, tótul, okául az Istent — csak éppen magyarul nem. Ezen az állapoton segíteni kell. Intézménytel biztosítsák a magyar nyelv joga. Ez az intézmény pedig a magyar gör. kath. püspökség. Dicsőség illesse Hajdudorogot, amely elszántan küzdött évtizedeken keresztül a magyarság jogaiért.

Benyujtom tehát a határozati javaslatomat, amely szerint Hajdúvármegye írjon fel a kormányhoz a hajdudorogi gör. kath. püspökség felállítására érdekében.

Lengyel Imre táblabíró: Csak röviden akarok egynehány megjegyzést tenni ehhez a kérdéshez. Szeretném határozatilag is megbélyegezni Radu Demeter püspök azon hazáruuló eljárását, hogy Rómában a pápánál inrikákat szó a magyar gör. kath. püspökség felállítására ellen. Minden jog és törvénnyel ellenkezik ez az eljárás.

Radu Demeter, akinek a legdrágább magyar földből 140 ezer holdja van, gondolja meg, hogy már nem fog sokáig daskálni a mi vagyunkba. És most hátából a magyarság ellen tá-

mad. Megszeretném bélyegezni határozati javaslatát ennek a hazáruuló püspöknek az eljárását, rámutatni inrikáira. Különben elfogadom a Baltazár Dezső indítványát.

Farkas Győző dorogi főjegyző: Ezután köszönetet mond a megyének a dorogiak nevében ezért a lelkes állásfoglalásért.

Ezután a közgyűlés elfogadja az állandó választmány és Baltazár határozati javaslatát.

Több kevésbé fontos ügyet tárgyal még a közgyűlés, amely a déli órákban ért véget.

Csáky Albin és Návay Lajos a királynál. Ma megkezdődtek azok az audienciák, melyek a bonyolult magyar válság megoldását célozzák. — Elsőnek, mint az ilyenkor szokásos, az országgyűlés két házának elnöke járult a király elé. Gróf Csáky Albin, a főrendiház elnöke, tegnap este fél hétkor érkezett Bécsbe és az Imperálszállóban vett lakást. Fél tíz órakor megérkezett Návay Lajos, a képviselőház elnöke is, aki ugyanebben a szállodában, gróf Csáky szomszédságában vett lakást.

Reggel Návay meglátogatta gróf Csákyt és vele hosszasan tanácskozott. Návay a félhivatalos Bud. Tud.-nak egy cáfolatot adott át, melyben kijelenti, hogy az a hír, mintha az ő kihallgatásán egy kibontakozási programot terjesztene a király elé, teljesen aiptalan.

Gróf Csáky Albin fél tízenegy órakor jött ki a schönbrunni kastélyba. Az audiencia 11 órakor kezdődött.

Másfél napig a pincében.

Az érzékeny tanonc tragédiája.

Brutális munkavezető.

Darabos-utca 17. sz. alatt van Kovács Gyula műasztalos ipari telepe. Az üzemet Papp László munkavezető vezeti, aki valóságos réme lett az alkalmazottaknak. Az inasok remegnek tőle. — Durva, brutális bánásmódja, most egy szegény tanoncgyerek öngyilkosságát vonta maga után.

Kovácsnál jelenleg három tanonc nyer alkalmazást. Ezek rémhírrel költik a munkavezető brutális bánásmódjának. Amint beszélnek egész napon át sokszor semmiért sokszor csak kis hibáért is összeveri, összerugdálja őket. A multkoriban is az egyik inasgyereket Varga Jánost verte meg annyira, hogy a fiatal gyerekek az orrán, száján ömlöt a vér. A gyerek sápadtan, a félelemtől reszketve szaladt haza édesanyjához, aki gyümölcsös kofa. Az anya hitába könyörgött neki, hogy mondja el mi baja van, a gyerekből nem tudott kivenni egy szót sem. Egy héttel ezelőtt midőn kinn árult az anya találkozott János inasfiával, Miszti Kálmánnal, s tőle kérezködködött, hogy mi baja lehetett a Janinak. A gyerek először huzódzott, hogy ő bizony nem szerez magának bajt, de midőn a kofa nap rancsca, meg egyéb édességgel kecsgette, elmondta, hogy Papp László munkavezető kegyetlenül elverte a Janit. Az asszony, mialatt Miszti Kálmánó thon reggelizett, elment Papp munkavezetőhöz és megmondta neki, hogyha még egyszer a fiához nyul, bünvádi elfejelést tesz ellene. Elmondta azt is, hogy ő mindent tud, de, hogy kitől, azt el nem árulja.

Papp mindjárt sejtette, hogy Miszti Kálmán van a dologban s midőn a gyerek visszaérkezett vallatára fogta s őt is keményen megdorgálta és kegyetlenül megverte. Kálmánnak ezután a pincébe kellett menni s itt mérgezte meg magát. Másfél napig feküdt a pincében, amint azt a fiu bátyja, ki a halálesetet bejelentette, munkatársunknak elmondta. Négy nap alatt négy orvos kezelte a kis Kálmán inast, de az életnek megmenteni nem lehetett. Tegnap meghalt.

A kerületi orvos Liszt Nándor dr az ügyészségnél bünvádi fejjelentést tett Papp munkavezető ellen.

Az esetről a rendőri sajtóiroda a következőket jelenti:

Miszti Kálmán 15 éves asztalos tanuló Ko-

vács Gyula Darabos-utca 17. sz. alatti asztalos műhelyében volt alkalmazva Tizenharmadikán bátyja Miszti István Darabos-utca 42. sz. alatti lakásán 5 napi betegség után meghalt. Miután az esetet úgy jelentették be a rendőrségnek, hogy a halál bántalmazás folytán állt be, a rendőrség által azonnal kiküldetett a rendőrszövetséggel a rendőrorvos a vizsgálat megejtésére. A vizsgálat megállapította, hogy Miszti Kálmán 5 nap óta a munkásbiztosító pénztár orvosainak gyógykezelése alatt állott, kik tudóvszt, sárgaságot és epeömlést állapítottak meg nála. A rendőrorvos a hullát megvizsgálván külső sérüléseket nem talált rajta. Megállapították továbbá a vizsgálat alkalmával, hogy Miszti Kálmán makacs-sága miatt folyó hó 7-én a műhelyben Papp László munkavezető előbb kezével, majd egy kisebb fenyőfaárral tényleg bántalmazta. — Ezt Papp László is beismeri és a műhely szemlézete is bizonyítja. A hullának rendőrorvosi felboncolása elrendeltetett a halál okának megállapítása végett és azt ma délelőtt fél 12 órakor fogják végrehajtani. Megjegyzendő, hogy Miszti Kálmán zsebében egy üres gyufás skatulyát találtak, melynek ajkára ez volt feírva: «Bocsássanak meg, mert Papp László miatt van ez». Ezek alapján felmerült a gyanu, hogy öngyilkosság esete is foroghat efn. A vizsgálat fogja eldönteni, hogy a halál és a bántalmazás között van e valami összefüggés.

SZINHAZ.

Ma este C) berletben:

SARGA LILIAM.

HETI MŰSOR:

Pénteken: Ünnepi nyitány. «Március idusán», szavalat. Utána: «Sárga lilium», színmű. C) berlet.

Szombaton: «Ezred apja», énekes bohózat. A) berlet.

Vasárnap délután: «Rabló lovag», színjáték. Mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: «Leányvásár, operett. Kis berlet.

Hétfőn: «Györgyike drága gyermek», színmű. Ujdonság. B) berlet.

Ünnepi előadás. Ma este ünnepi előadás lesz a színházban. Az előadást megelőzőleg a színházi zenekar ünnepi nyitányt ad elő Martonfalvy György karnagy vezetésével, majd Békessy Antal szavalja el Váradi A. a Petőfi c. költeményét, utána pedig a Sárgalilium kerüi színre, melyben Vajda Ilonka, Zilahy Gyula, Szilágyi Ernő, Kemény, Bérczi, Ligeti, Kelemen játszanak nagyobb szerepeket.

Ezred apja. Szombaton az Ezred apja című pom.pás énekes bohózat kerül műsorra, melynek benutatója nagy tetszéssel találkozott. A műátadó bohózatban Borbély Lili, Papp Eteleka, Vajda Ilonka, Zilahy Gyula, Bérczi Ernő, Kassai Károly Lajos, Székely Gyula és Ligeti játszanak kitűnő szerepeket.

Vasárnap délután. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal, 3 órai kezdettel a Rablólovag kerül műsorra. Jegyeket a színházi pénztár előre árul.

Leányvásár első klostással. Vasárnap este kisberletben a Leányvásár operett kerül színre első klostással. Lucyt — Zilahy S. Vilmán, Bessyt — Borbély Lili, Harissont — Ligeti, gróf Rottenberget — Dés. Alfréd, Miggles Tomot — Faluss. játsza. Az előadás iránt nagy az érdeklődés.

Forman nátha ellen

Hatása meglepő! Szelencze ára 40 fillér

REVOLVER- MERÉNYLET az olasz király ellen.

Dalba köműveslegény meg akarta ölni a királyt.

Lang kapitány megsebesült.

Néhány nap előtt Bernből az a titkos figyelmeztetés jött az olasz kormányhoz, hogy Viktor Emánuel király eleve veszedelemben fog. Ugy szólt a jelentés, hogy a genfi nemzeti anarchista szövetség elhatározta az olasz király megölését, mert csak ilyen csapással lehet véget vetni a jogtalan és embertelen háborúnak. Nemzeti gyászba kell borítani Olaszországot, — akkor elmegy a kedve az afrikai hadjárattól.

A római kormány ügyet sem vetett a figyelmeztetésre s csak akkor tartotta szükségesnek, hogy a szokottnál is nagyobb óvatosságra intse a rendőrséget, mikor más kormányok is jelentést kaptak, hogy anarchista merénylet készül Viktor Emánuel király ellen.

Elérkezett március 14-ike, Umberto király gyásznapjának szomorú évfordulója — amikor országsszerte miséket tartanak a nagy király leiki-üdvéért, aki istentelen gonosztevő gyilkos kezétől alt meg. Ezen a napon a királyi pár mindig el szokott menni a Pantheonba imádkozni Umberto király koporsójához. Ma is lerotta kegyeletét Viktor Emánuel király és Elena királyné. Gyanútlanul mentek a megszentelt csarnokba s ott ólálkodott a fiatal királyra a halál.

A merénylet.

A merénylet szemtanúinak elbeszéléséből hitelenen meg lehet állapítani, hogyan történt a gyilkos támadás. A királyi pár pontban fél kilenc órakor ért udvari hintón a Pantheon elé. Abban a pillanatban, mikor Viktor Emánuel király lesegítette a kocsirol Elena királynét, sűrű egymástuánban két lövés dördült el. Eleinte azt hitték, hogy csak egy golyó durrant. A király a közönség felé fordult, a merről a dörrenés halatszott s látta, amint több férfi a földre terpe a merénylőt. Elena királyné arca sárga volt a rémületből. A királynét karonfogta a király és felkísérte a lépcsőkhöz.

Nem is vette észre a király, hogy közvetlenül a hintó mögött a vértesztőrök parancsnoka Lang kapitány összerogyott.

A merénylő golyója őt találta. Zugott az evviva, a hölgyek kendőket lobogtattak a királyi pár felé, míg eltűntek a Pantheon oszlopcsarnoka alatt. Közben a merénylőt a rendőrök elhurcolták, a sebesült testőrkapitányt pedig udvari kocsi elvitték a legközelebbi Szent Jakab-kórházba. A rendőrök bérkocsit fogadtak, hogy elszállítsák a tettest s ez néhány percbe került. A feibőszült közönség odatódult, botok emelkedtek s agyon akarták verni a megkötözött gonosztevőt.

Az ütések a rendőröket érték, akik kivédtek testükkel a merénylőnek szánt csapásokat. Végre ise lökerítették egy bérkocsit, belémelték a suhancot, négy rendőr ült mellé, egy a bakra is, a ztán vágatva rohant a kocsi a rendőrkönlökségre.

A gyászmise után a királyi pár visszatért a Qurinálba.

Allig néhány percig maradt a palotában a király — aztán automobilra ült és elrobogott a Szent Jakab-kórházba meglátogatni a megsebesült Lang kapitányt, bár időközben jelentették a kórházból, hogy a testőrpáncsnok sebe nem súlyos.

Megint lelkes tüntetés volt a király mellett az uton és a kórház környékén. A golyó mellén sebesítette meg a kapitányt, de nemesebb szerveket nem járt át.

A merénylőt Dalbanak hívják, a rendőrigazgató kérdéseire értelmesen felet, de többet nem mondott, csak azt, hogy huszonkét éves köműveslegény, szívvél-telekkel anarchista, meg akarta ölni a királyt.

— De az Isten szent szerelméért miért? — foggatta a rendőrfőnök, a merénylő azonban állhatatosan halgatott.

— Biztatta valaki, vagy fejbérelte? — kérdezte a rendőrfőnök Dalbát, ő pedig néhány pillanattal gondolkodott, majd megszólalt:

— A forradalmi anarchista szektának vagyok tagja.

Többet nem lehetett kicsikarni belőle.

Az új egyetemi kórház.

A kórházi bizottság ma délután tartotta ülését a városházán Kovács József polgármester elnöklésével.

Az értekezlet legtöbb tárgya az új kórház tervezete volt. Ez az új kórház mindenképpen szükséges tekintet nélkül az egyetem törvényjavaslat sorsára.

Dr Tóth Emil tanácsnok dr Kenézy Gyula igazgató-főorvos jelentését a tervezetről. Az új kórház terveit Korb Flóris készítette el. Az eddigi tárgyalások szerint a kórházat a Nagyerdőn, az egyetem mellett fogják elhelyezni. Körül-belül 420 embert fogadna be az új kórház, melynek területéről már most kell gondoskodni.

Az egész kórház négy klinikaszerű épület lesz. A kórház 35 holdnyi területet foglalna el az egyetem 80 holdas területéből.

Dr Kenézy Gyula javasolja a 35 holdnyi terület megszárazását. Készítse el a tervező a költségvetést. Mindent építsenek meg és azután kezdje meg a város a tárgyalásokat a kormányval.

A bizottság elvben egyhangulag hozzájárult az igazgató főorvosnak a tervéhez vonatkozó javaslatához.

Ezután még több kisebb fontosságú ügyet tárgyalt le a kórházi bizottság, ami után az ülés véget ért.

UJDONSÁGOK

MÁRCIUS.

Itju szívvel, deres fővel, akármire vágjakoztok, minden eljön márciusban. Ilyenkor hinni kell az elkövetkezőkben: egészség, jólét és szerelem fakad az orgonavirág kipattanó lila szeméből. Ez a szabadság, tudjátok meg, az egészség, a jólét és a szerelem. Ez a szabadság és ennek nyomán sarjad a hazaszeretet, az embernek és az életnek a szeretete. Ó, ha mindenki megértene! Ha mindenki a lelkébe bocsátaná a diadalmas napsugarat. Félszeg gonddal, ringy-rongy kis mániák után nem futkosnának. Hiúz szemmel apró jók felett nem verekednének. Ha eljönne a szívek szabadsága. Ha megértene, hogy mi is az örökkévalóság. Hogy az örökkévalóság az embernek és az életnek folytonos, szüntelen való átalakulása. Az, hogy ami volt ebben a pánatban, az más már az elkövetkezőben. Értsétek meg: ez az élet és ez az ember. Tekintsétek úgy és olyannak, amint van. Akkor fakad orgonavirágként bennetek a legszebb, a legigazibb hívés. Értsétek meg: nincs hütlenség, csak az érzések alakulnak át. Nincs rosszság, csak jogos önzés. Nincs gonosz ember, csak jólétben, egészségben és szerelemben élni akaró. Ezt hirdeti ezer évek óta a március. És mindaddig forrón ragyogni fog a napja, míg mindannyian megértjük és leborulunk a szabadság e lángoló, ez egyedül örökkönvaló szívbóluma előtt. Örökkönvaló? A költők mondják. Am haligassuk meg a tudósokat és az inkább igaz, amit ők hirdetnek. Azt mondják, hogy fekete foltok ütnek ki mindszűrűbben a nap forró és vakító-piros tétén. Fekete foltok. Értitek-e, bün-e, hogy még a napnak is vannak fekete foltjai? És most már talán ne higgyünk az eljövendőkben, a jólétben, az egészségben és a szerelemben?...

— **Az istentisztelet ideje.** Március 15-től október 6-ikáig a református templomokban a köznapi istentiszteletek reggel 7, délután 3 órakor kezdődnek.

— **Tisza István és Láng Lajos Bécsben.** Félhivatalosan jelentik: Gróf Tisza István, aki holnap délelőtt kihallgatásos jelenik meg a király előtt, ma éjjel Bécsbe utazik. Báro Láng Lajos, aki szintén holnap megy audienciára, ma délután fél 3 órakor utazik Bécsbe.

— **Oratorium istentisztelet.** A kollégium oratoriumában vasárnap délelőtt 9 órakor istentisztelet lesz, melyen Nagy Károly 4. th. prédikál.

— **Bizottsági gyűlés az egyháznál.** A debreczeni református egyház paróchiális bizottsága ma, pénteken délután négy órakor az egyház tanácstermében gyűlést tart s folyó ügyeket intéz el.

— **A főiskolából.** A joghallgatók önképző társulata tegnap délelőtti közgyűlésén aljegyzőül Bereczk Sándort, titkáruul Csuka Zoltánt, választmányi tagul Béressy István 1. jh.-öt választotta meg. — A Főiskolai Gyorsiró Egylet tegnap tartott választmányi gyűlésén elhatározta, hogy a szombati közgyűlés elé azzal az indítványgyal lép, hogy a multban rendezett verseknek tartása újból megkezdessék.

— **Szakosztályi választmányok gyűlése.** — A debreczeni ipartestület szobafestő, férfiszabó és géplakatos szakosztályainak választmányi gyűlése: 21-én délután 3—4-ig lesznek, a csizmadia választmány gyűlése pedig 26-án délután 3 órakor.

— **Orgiák egy divatszalonban.** Varsóból táviratozza tudósítónk: A lodzi rendőrségre az utóbbi időben több feljelentés érkezett egy női divatszalon ellen, ahol álmítólóg botrányos orgiák folynak le. A rendőrség tegnap behatolt a házba, s meggyőződött, hogy a feljelentések megfelelnek a valóságnak. A ház keleti fényűzéssel volt berendezve és mintegy negyven 11—12 éves kis leánynak adott szállást, akik ki voltak szolgáltatva a házat látogató kéjenceknek. Igen sok előkelő társaságbeli hölgy is ebben a házban adott találkozót idegen férfiaknak. A ház valanennyi lakóját letartóztatták és a rendőrségre vitték.

— **Eltűntézt családi viszály.** Aradrói táviratozzák: Oncu Miklós volt román képviselő, az aradi Viktória-takarékpenztár igazgatója, tudvalevőleg a rendőrség előtt feleségét megvádolta azzal, hogy kétszáz ezer korona értékű részvényt elmulajdonított tőle. Oncu most beadványban arra kérte a rendőrséget, hogy az eljárást szüntesse meg és sajnálatát fejezte ki, hogy feleségét alaptalanul megvádolta.

— **Vizbe ölte magát.** Besztercebányáról írják: Odzgan Mária gyetvai lakos súlyos megbajban szenvedett. Ezen való elkeseredésében a tavasz olvadástól és esőzéstől megdagadt Szaltna patakba vetette magát, ahonnan már csak a hulláját menthették ki.

— **Bucusi előadás.** Ma bucsuzik a Hajnali-Mulató kitűnő társulata, — utoljára lépnek ma fel Szép Erzsi, Várdai, Várdai, Marosi, Szép Rózi, Kürti R., Vas Feri és Sziklai. Mindenestre érdekes kiállításra van kiállítás, melynek keretében két kitűnő bohózat is színpadra kerül.

— **Mi lett a «Remény»-kávéházból?** (Sinnonffy-utca.) Aki nem látta, az komolyan csodálkozni fog azon, hogy az «Intim-színpad» működése óta milyen átalakulásokon ment keresztül a volt «Remény»-kávéház. Arnyai Károly fővárosi művész, az «Intim-színpad» agilis igazgatója, annyi ötlettel, csinynyai rendezte el a helyiség minden részét, hogy a közönség kényelmes nézőteret fedez fel az első pillanatban. Tegnap igen előkelő közönség mulatott az «Intim-színpad» által csokorba kötött ötletes decens műsoron. A közönség ki nem fogyott a kacagásból, nem csoda tehát, ha az «Intim-színpad» meghódítja egyre növekvő közönségét. Igen kedves dalokat énekel Réthy Sári, Sára Juci, a többi tag is egtől-egyig remekelt.

— **CSINOS, UGYES LEÁNY PIAC-UTCA 12. PAPIR-ÜZLETBE FELVÉTEK.**

— **Csak Mauthner-féle magvakat** vásárolnak helyesen gondolkodó, szarító gazdák és kerészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy az csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

— **A király Budapestén.** Udvari körökből nyert értesülés szerint a király e hó utolsó hetében, valószínűleg március 26-án Budapestre jön. A magyar féltvatalosak ugyan cáfolják ezt a hírt és azt mondják, hogy a király utazására vonatkozólag eddig semminemű előkészület nem történt, azonban e cáfolatból értesülésünk szerint csupán annyi igaz, hogy a király utazására semminemű különösebb előkészület nem történt eddig mert erre még nem is volt szükség. Jól informált körökben úgy tudják, hogy a király hosszabb ideig fog tartózkodni Budapestén és Gödöllőn és a magyar kormány kinevezése is valószínűleg csak ekkor fog megtörténni. Az lehetséges, hogy már a mostani audienciák során megbízást ad ő felsége valamelyik politikusnak arra, hogy tárgyalásokat folytasson a kabinetalakításra vonatkozólag, a végleges megállapodások azonban csak Budapestén fognak megtörténni.

— **Szerencsétlenül járt kocsis.** Sztanka János a Farkas Andor szállító cég kocsisa ma este a Péterfia-utcán a lovai közé esett. A nehézszerű ártent a szerencsétlen ember két lábán. Összeroncsova szállították be a mentők a kórházba. Állapota súlyos.

— **A rendőr lámadója.** Még a múlt év decemberében történt, hogy Karikás István öt társával, Nagy Sándor, Mészáros János, Mészáros István, Engländer Ferencz és Kozma János legényekkel a Nyugati-utca 4. szám alatti íttas állapotban garázdálkodni kezdtek. Észrevéve őket két rendőr, a 52. és 68. számú. Ezek a rendőrök éppen akkor érték oda, amikor ez a hat fiatal ember összeveszett egymással s már úgy állott a dolog, hogy verekedni fognak. A 52. sz. rendőr beküldeni akarta őket, mire az egyik legény — Karikás — nekiment és megütötte. A kir. törvényszék ezért az ütésért Karikást a ma, ez ügyben tartott főfőgyűlésen 5 napi fogságra és 30 korona pénzbüntetésre ítélte. Társait pedig uicai csendháborításért egyenként 10—10 korona pénzbüntetésre.

— **Gazdasági bizottsági ülés.** Szombaton délelőtt 11 órákor a gazdasági bizottság a városháza nagytermében ülést tart. Tárgy: miniszteri leirat a Hortobágy hasznosítása ügyében.

— **Halt az országúton.** Marosvásárhelyről írják, hogy reggel a cirkáló csendőrök a koronkai országúton egy holttestre bukkantak, a melynek nyakán több súlyos vágás volt látható. A megindított vizsgálat kiderítette, hogy a holttest azonos Siklód József, ratosnyai gazdával, aki éjjel nagybeteg elindult Marosvásárhelyre, hogy az ottani kórházba fevétesse magát. Utközben azonban elviselhetetlen fájdalmak miatt egy bicskával elvágta a torkát, eszréletét elvesztette és elvérzett.

— **Rendőröktyák a vidéken.** Székesfehérvárról jelentik: A székesfehérvári rendőrség nyomozó osztályához Szűts I. János és Osváth Sándor detektívrendőrként Sági Lajos rendőrfőkapitány két rendőröktyát rendelt. S így a városnak két lovasrendőre mellett lesz két kutyás-rendőre is. A rendőrfőkapitánynak régóta van egy Bob nevű nyomozó kutyája, amit sok mindenre használtak már s ennek a kutyának a sikerei táplálnak nagy reményeket az új rendőröktyák iránt is.

— **Merénylő örült.** Szolnokról írják: A város határában levő Lakat-vendéglőben kedden délután hirtelen megörült Mária Károly budapesti lakos. A telefonon kihívott rendőrök nagy nehezen lecsillapították és beakarták kísérni a rendőrségre. Utjuk a Tisza hídján vezetett keresztül s Mária egyideig csendesen viselkedett s követte a rendőroket. Amikor a hid közepére értek, újból kitört rajta az örület s megragadva az egyik rendőr derekát, átkarta dobni a hid korlátján. Erre a másik rendőr összeszedte minden erejét és sikerült a dühöngőt megfékezni s a rendőrségre bekísérni. Ott dr. Hasitz városi főorvos elrendelte a kórházba szállítását.

— **Rabiógyilkosság az erdőben.** Kézdivásárhelyi tudósítónk írja: Tegnapi gelencei fűrésztelep mellett levő Asztag nevű erdőben Tóth Ferencz famunkást meggyilkolva találták. A nyomozás kiderítette, hogy Tóth Ferenczét 60 koronájáért gyilkolták meg. A vizsgálat megejtésére Márton Imre kézdívásárhelyi vizsgálóbíró ki szállított a helyszínére.

— **Kristóffy sürgőnye.** A Neues Wiener Journal megkérdezte Kristóffy József volt belügyminisztert, hogy alkalmasnak tartja-e a mostani helyzetet arra, hogy az ő választóreform-javaslat alapján hozzák létre a megőidást. A lap mai száma első helyen közli Kristóffy sürgőnyjavaslatát, mely a következő: «1905. óta álltam és hangoztattam, hogy a akotnai kérdések által felidézett magyar válságot csakis az általam javasolt választóreform segítségével lehet megőidani. — Már akkor bebizonyítottam, hogy a magyar parlamentben a pártok jelenlegi közjogi összeállításával a hadsereg létszámának felemelése nem vihető keresztül. Az események azóta teljesen igazolták álláspontomat. Minden más kísérlet a véderőerő megőidására haszatalannak bizonyult és a hadsereg létszámának emelése dolgában ma is ugyanabban a stádiumban vagyunk, mint voltunk 1905-ben. Véleményem szerint most már parancsoltó szükségesség, hogy ehhez az utolsó eszközhöz nyuljunk, hogy ha a hadsereg harccképességét nem akarjuk feltartóztatatlantlanul dekomponálni. A kérdés az, hogy most, a tizenkettedik órában a döntő körök megakarják-e hallgatni az én intésemet. Kristóffy.»

— **Határozások.** A tegnapi napon az alábbi elhalálczások történtek: Wanek Ferencz rk. 64 éves, Molnár János ref. 46 éves.

Közgazdaság.

Budapesti tőzsde:

ÉRTÉK: Magyar hitel 861.50—861.— — Osztrák hitel 655.75—656.— — Négy százalékos korona-járadék 89.70—89.70. — Osztrák-magyar államvasutak 744.50—741.— — Jelzálogbank 493.— — Leszámitolóbank 558.— — 551.— — Hazai Bank 307.75—307.— — Magyar aBnk 681.50—680.— — Rimamurányi 732—731.— — Salgótarjáni 741.—748.— — Közúti Vasut 790.—787.— — Városi Villamos 433 430.— — Adria 521.—.

GABONA (50 kg.-ként): Buza áprilisra 11.60 11.62 — Buza májusra 11.63—11.58 — Buza októberre 10.84—10.81 — Rozs áprilisra 10.08 —9.98 — Rozs októberre 9.05—9.— — Tengeri májusra 8.75—8.71 — Tengeri júliusra 8.71—8.67 — Zab áprilisra 9.95—9.90 — Zab októberre 8.55—8.50.

BÉCSI ÉRTÉK: Osztrák hitel 55.75—66.56. — Magyar hitel 862.—861.75 — Osztrák-magyar államvasutak 743.50—742.50 — Alpesi 939.50—939.50 — Déli vasut 107.75—107.50 Skoda 739.—740.—.

A vihar.

Orsz. eredetű fordítás: ROBERT OSZTÁG.

Folytatás.

Mielőtt azonban felocsudhatott e váratlan jelenség hatásából, oly borzalmasság esett meg, mely egyszerre fordulatot adott minden gondolatának. Az egyik kapualjából, zajtalan, mint valami barlangból, három ember lépett elő, az egyik, szakálla volt és a rendőrök szürke köpenyét viselte, hosszú, süvítve száradó kardjával beievagdalt a megégett ember foszló, lágy húsába. Nyikkantó, éles jaj vonított bele az üres fehér utca némaságába. A véres tömegből két kiserkent vérű, csonka kéz csapódott a levegőbe és utána az egész vonagló test a földre dült.

Mindez emberfeletti megértéssel tünt Sliwin szemébe, elviselhetetlenül világos lett előtte minden: csak a vér kiszökő iverit látta és a nagy, sötétvörös, rettenetes foltokat.

Ami ezután történt, már öntudatlan és akaratlan kívül ment végbe. Ellenárlhatatlan undor, gyűlölet és félelem izzott és nemhogy ugrott, de mintegy végighajította magát a kövezet felett, száján értelmetlen hang robbant ki és az emberekre akart rontani. Látta, mint merednek mind a hárman rá, látta kidülledő szemgolyóikat és aránt ketten futásnak eredtek, de a harmadik, a rendőr, akin rutul lógott a köpeny, szembe tá-

madt. Egy pillanatra tűz és füst csapott fel, melyben eltűntek előle a haragos, értelmetlen szemek, aztán kinyújtott karja előtt kétszer látta megvillanni a tüzet. És a füstön keresztül mohó örömmel nézte a fekete alakot, mely kezeivel kétségbeesetten hadonászott, hátravetette fejét felborzolt szakállával és hirtelen mint néma, fekete tömeg, kinyújtott, mozdulatlan lábakkal feküdt a kövezeten.

— Hurrá! — kiáltotta Sliwin és attól az egyetlen kívánságától felperzselt lélekke, hogy senkit se hagyjon menekülni, átugrott a fekete tömegen és a további két ember után rontott. — Hurrá!

A sarkon túl rögtön lovasok csoportja bukkant elő.

Teljes megnyugvással, mintha várta volna hogy jöjjenek, elsütötte fegyverét és ugyanez a mohó öröm töltötte el, amikor golyója találta.

De aztán valami mélyen, kábítóan zugott a fülébe.

A lovak, a házak, az égbolt és az emberek mind örült tömegben ömlöttek egybe és — Sliwin — mint maga vélte, hanyagságból és ügytelenségből, melytől óvakodnia kellett volna — fejfel bukott a kövezetre.

Felemelték és talpra állították.

Mindjárt magához tért és szokatlanul tisztán látott mindent, ami körötte történni. Minden felől katonák vettek körül, — akik célzatosan löktek és vetették egymás elé. Orcáik pirosak voltak, de ez a szín nem volt természetes; — egyiknek vértett a balordája. Ez a sovány, kis legény legtöbbször rugdosta és verte Sliwint és mindig ügyelt arra, hogy az arcát eitalálja. Oldalt nagy, ösztövérv lovak állottak és a katonák foglalatokodtak büzgön egy széles, fekete folt körül, mely sötétpiros színével vált elő. A katonák lábai közül szürke köpenybe burkolt, me-reven enguló férfi kart látott Sliwin és odébb két pár lábszárát, egy hosszabbat és egy kisebbet, fényes csizmákban.

— Ezeket megöltem, — villant át eszén. — De már nem érzett falánk és heves örömet; s számára közömbössé lett minden. Figyelmét befelé fordította, a telkébe ahol valami csodás és ujszerű érzés növekedett, melyet még nem tudott elfogni.

Kiűtöttek a fogait és véresre verték, de ő csak csendesen bólogatott a fejével és hunyorgatás nélkül tekintett maga elé a magasba. Tovább ütöttek, rekedt hangok rivaltak feléje aztán hirtelen, szólanul odahagyták. Nem értette, miért történt ez és bensőjébe iránuló — tiszta szemei tartósan függtek a magasban. A katonák köréje sereglettek és különös, várakozásos arccal ézték.

— Mit akartok velem? Miért nem öltök meg? — gondolta csodálkozva. — Verjete, — verjete hát agyon! Hiszen én is öltöm!

De hallgatott és a katonák is némán maradtak.

Hatalmas pejlóván haragos arcu, élesbaiszu tisztt jött. Sliwin úgy vélte, mondott valamit és ő azt meghallgatta és kitünően értette meg. Aztán elhallgatott a tisztt és épp oly figyelmesen és sajátosan nézte őt, mint a katonák. De nem ez kötötte le a lelkét; azt látta, hogy az égbolt miről derűsebb és a messzeségben is tisztultabb, fényesebb lesz és hogy a bensőjében valami bámulatos esemény megy végbe, melyet sem ő, sem más a világon nem érthet meg. — Nos, előre, előre! — hallott egy ngadczó hangot és elindult.

Bárhova elment volna most; az elműt éjszaka, a sötét verem és a félelme sajátosságának látszott. Ugy érezte, hogy a következő pillanatban valami oly nagy, mindent átfogó, végzetes eseményen megy keresztül, hogy amögött kö-zönyösen, könnyűn hagyta el mindent és menne oda, ahová akarják, még a halálba is.

A katonák, akiknek lépteinél meg-megcsördültek kardjaik és fejük rögzött fegyvereik csillantak meg, ügyetlenül lökdösve vezették, a halottak mellől az egyik utca végére. Az egész idő alatt hallgatagon, figyelmesen és értelmetlenül pillantottak rá. Folytatjuk.

Márton Imre
VOITH GYÖRGY.

**Kitünő
bihari mész**

kapható bármely mennyiségben. —
10,000 kigr. ára 245 korona — a

**Berettyóvilgyi Fa és Mésztermelő
Részvénytársaságnál, Csucsán.**

**CSÁSZÁRFÜRDŐ
BUDAPESTEN.**

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú **kenes hévízű** gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénasavas- és villamos vízfürdők. — A fürdők kitünő eredménnyel használhatók főleg csuszobántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés intányos árak. — Gyógy- és zenedíj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az igazgatóság.

**Nincs többé köhögés, fejfájás, reuma
Mert van „BOROLIN“**

Borolincukorka és Borolinszappan. A Dr. Borovszky-féle BOROLINNAK az ára kimerítő használati utasítással üvegenként 80 fill., próbatüveg 50 fillér, a Borolincukorkának ára 20 és 40 fillér, a Borolin háziszappannak darabonként 30 fill. és a piperezappannak 80 fillér.

Kapható városunkban a következő üzleteknél: **BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS, KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANÓ, gyógszerészeknél, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ és BÉLA, NAGY ANDRÁS, BALOGH M. J. kereskedő uraknál, Érmihályfalván: MÁTRAI ÁKOS** gyógyszerésztárában. Földesen: **WEISZ MIKSA** kereskedésében.

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajtiszta anyagra

Gyümölcsfacsemeték
cétányfák, díszcserjék, ültetvények, kerítésnövények, boggyógyümölcsök sth.

SZŐLŐOLTVÁNYOK
(elsőrendű áru) európai és amerikai alma gyökerez vészölök. Oktató díjarjegyzék kívánatra ingyen.

FISCHER és Társai

früktök és szőlőültetvények

**BOROVITZ ZSIGMOND könyvnyomdája
és hirlapkiadó vállalata**

DEBRECZEN, Darabos-utca 7. szám (saját ház).

KÉT VILLANYERŐRE BERENDEZETT
TYPOGRAPH SZEDŐCÉPPPEL, GYORS-
SAJTÓVAL ÉS SECŐDGEPEKKEL
EGYSZINTEN A LEGMODERNEBB
BETŰFAJOKKAL DUSAN FELSZERELT
KÖNYVNYOMDA.

XLIV. „DEBRECZEN“ XLIV. évfolyam
politikai napilap kiadóhivatala.

V. „ESTI HIRLAP“ V. évfolyam
politikai napilap kiadóhivatala.

TELEFON 412.

IZLESES KIVITELBEN KÉSZÜLNEK:

Báti és esketési meghívók, fejtűnő falragaszok, ipari és kereskedelmi nyomtatványok, árjegyzékek és gyászjelentések gyorsan és pontosan.

KÜLÖNÖS GONDOT HELYEZEK A NYOMTATVÁNYOK JUTÁNYOS ÁRBA
VALÓ ELKÉSZÍTÉSÉRE.

Apró hirdetések.

Tíz szög 50 fill., mindegy további szó 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Butorokal, könyvberendezéseket raktáron tart
Bálint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8

Zongorák és **korona** kavi **élelmiszer** leg-
jobb és legújabb **személyes** **élelmiszer** **személyes**
élelmiszer **személyes** **élelmiszer** **személyes**

CSIZMADIAMESTEREK FIGYELMÉBE! Csi-
zmadisárba való erős papiros jutányos árban
kapható Darabos-utca 7 sz. alatt.

URINÓ, rodai gyakorlattal, gépirásban jártas,
megfelelő bűnt keres. Cim a kiadóhivatalban.

PIATAL gyermektelen házmester felvétetik Dara-
bos-utca 7.

Stern József és Testvére

kefegvár r.-t. városi raktára
Telefon 260. Piac-utca 22.

Ajánlja:
saját gyártmányu legfinomabb kefeárkat
a legolcsóbb gyári árakon. Nagyválasztékban
kaphatók: fésűk, hajtűk, bőrörök, acélárak.
Parfümök, szappanok és mindenféle tojás-
szekciók.

Grimm Pensio

Budapest, V. Vigadó-utca 2.

Előkelő, esendes, központi fekvés, szabad
kültetéssel a Dunára és a budai hegyekre;
az „ngol Királyné” és „Hungária” szállók
közében. A földalatti és városi villamos
megállóhelye tözsomszédságában.

Modern külföldi pensiók mintájára
külön e célra épült helyiségben, elegáns új
berendezéssel. Központi fűtés, állandó hideg
és melegvíz vezeték minden szobában; vil-
lanvilágítás; fürdők; folytonos lifszolgálat.
Külön lakosztályok beépített fürdőszobával.
Társalgó és ebédlő terem, olvasószoba.
Elismert elsőrendű konyha.

Interurban telefon 176—63.

Nemi bajoknál, **ILLES ANTAL** gyógyszerész Szabadka.

Debrecen

Belvárosi Takarékpénztár
részvénytársaság

intézeti helyiségét

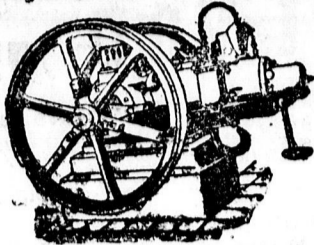
1. év május hó 1-étől Piac- és
Arany János-utca sarkán levő

Csanak-ház 1-ső emeletére
helyezi át.

CLIMAX

nyersolajmotorok és lekereblők 3-70 HP.

Magasnyomású nyersolajmotorok 15-150 ló-
erőig :: erőig ::

legolcsóbb és
legmegbízhatóbb
üzemet biztosít-
ják. Üzemköli-
ség löerőnként
1-2 ill. Allan-
dóan zavartalan
üzemlő — Pénz-
ügyöri felügye-
let nélkül! Egy-
szerű kezelés! Sok
száz gép üzemben!

Küldögéltések és árlapok díjmentesen.

Bachrich és Társa

motorgyári fióktelepe

Budapest, Szabadság-tér 17/00

A Debreczeni butorkészítő asztalosok áruzsarnok szövetkezete

mint az országos központi hitelszövetkezet tagja.
Telefon 120. Telefon 120.

Hunyadi-utca 17-19. szám.

Felhívja a tisztelt butorvásárló közönség
figyelmét dusan felszerelt áruzsarnokára, hol
Debrecen első műasztalosainak és kárpi-
sainak termékei a legmersekeltebb szabott)
árban áll a nagyérdemű közönség (rendel-
kezésére, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb
kivitelig. Megtekintés minden vételkényszer
nélkül. Tervek, költségvetések, rajzok díjta-
lan. A rendelt avagy raktárból megvett bu-
torokért a legmesszebbmenő garanciát vál-
lalja, hitelképes egyéneknek kedvező tize-
tési feltételek.

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan,
lesóványodáshoz hajlandó, használja a számos
év óta jonak bizonyult gyomorsót, Schaumann
gyógyszerésztől Stockerauban.

Aki szabályozni és épségben akarja tar-
tani jó emésztését, használja a
Schaumann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja,
hogy más szerek elleneben mily jól mutat.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges gyo-
morsavat és előmozdítja az
emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kelle-
mes ugyanazon ha-
tást teszik, mint a gyomorsó. — Ára tarsolyonkint
phialával a 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1-50.
Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendé-
sénél — utánvétellel.

Schaumann gyógyszerész

Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerertárban.

BUDAPEST SZÁLLODA

SZEGED, Aradi-utca 6.

(Tisza nagyszállóda függeléke.) Be-
járat a Klauzál-téri villamos vasut
megállójától.

Udvari szoba személyenként vilá-
gítással és kiszolgálással K 1.60
Utcai szoba személyenként
villanyvilágítással és ki-
szolgálással. . . . . K 2.40

Ugy az utcai, mint az udvari szobák
tiszták és világosak. A környékbeli
közönség kedvelt szállója.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZOR
kevesebb
a gond,

II-SZOR
kevesebb
a munka,

III-SZOR
kevesebb
a munkabér!

mert a „FORHIN“ a
sokszorta megjavított
BORDÓI KEVERÉK
kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a ned-
ves levélre is! Bármily harmat-
nál permetezhet vele! Semmi
üledéke nincs! Számtalan el-
ismerő nyilatkozat! Gyártjuk
az eddig dr. Aschenbrandt szá-
badalmát képezett REZKENPORT
és BORDÓI PORT is. Kérjen
ingyen és bérmentve leírást
FORHIN-gyártól BUDAPEST
VI. Váci-út 93.

Csak a Vulkán szén-vasaló jó!

A feneke nyílik, miáltal a hamu azonnal könnyen kihull.
Minden más vasalóval szemben utólérhetetlen egyszerű lég-
vonal, úgy hogy nyolc perc múlva használható és állandóan
egyformán tüzes. Közönséges faszénnel fűthető, még sines
széngáz! Nem kell fújtatni, nem kell lóhálni, tehát csodásan
tisztá és gyors vasalás! A ruhák kiégetése vagy kezek meg-
égetése kizárva.

Ára szabadalmazott kézvédővel együtt: csiszolva 6.50 K, nikkelezve
7.50 K, elpusztíthatatlanul zománcozva 8.50 K. Kapható minden
vaskereskedésben és háztartási üzletben. Gyáros a világszabadalom-
tulajdonos:

Arak és Fehér

Budapest, VIII. ker. József-körút 33. sz.

Aranyéremmel kitün-
tetve Budapest 1911.

Telefon: 86—87.

Telefon: 86—71.